

KAINA:

Metama 5 r., pusmečiui 2 r.
60 k., 3 mėnesiams 1 r. 30
kap., 1 mėnesiui 45 k.

SKELBIMAI:
Petito eilė (4 skiltys) prieš
tekstą 60 k., po teksto 30 k.

Darbo ieškantiems: eilė
10 k.—Giminių ieškantiems:
eilė po teksto 10 k.

Lietuvių Balsas

REDAKCIJOS
ir ADMINISTRACIJOS adre-
sas: Petrapilis, Baskov per.
n. 29. Telef. 652—02.

REDAKCIJA visais reika-
lais priima kasdien, be se-
kmadienių, nuo 12 v. dieną.

Skyrium numeris
5 kap.

Metai II.

Petrapilis. Gegužės 5 d. 1916 m.

N° 34 (63).

A.†A.

Lietuvių Draugijos Augstųjų Maskvos Mokyklų Moksleiviams Šelpti Valdyba labai
nuliūdus praneša, kad balandžio 19 d. mirė

D-ras ADOMAS SKETERIS,

vienas pirmųjų studentų lietuvių ir visuomenės darbininkų Maskvoje.

Laikina palaidotas Maskvoje Vedenio kalnuose 738—1

Skaitykite ir platinkite

„Lietuvių Balsą“.

„Lietuvių Balso“ kaina: nuo Gegužės mėn. 1 dienos
ligi metų galo —

RUSUOSE: 3 rub. 45 kap.

UŽSIENIUOSE: 6 rub. 20 kap.

Skelbimų kaina: Petito (smulkaus rašto) eilutė prieš tekstą 60 kap., po
teksto 30 kap.

Giminių ieškantiems: eilė 10 kap., arba už žodį 4 kap.
Amerikoje: prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 centai; giminių ieškan-
tiems eilė 10 centų, arba už žodį po 4 centus.

„Lietuvių Balsas“ eina į Ameriką, Angliją, Italiją,
Daniją, Šveicariją, Švediją ir k.

Pinigus iš paminėtų valstybių prenumeratai, skelbimams ir giminėms šel-
pti gauname čekiais ir k.

694—5

„Lietuvių Balso“ skaitytojams.

Gegužės 7 d. „Lietuvių Balso“ Redakcija ir Administracija
KELIASI Į KITĄ BUTĄ.

Tat pradėdant NUO GEGUŽĖS 7 DIENOS PRAŠOME visus laiškus, rankraščius, pinigus ir
apskritai visa siųsti „Lietuvių Balso“ Redakcijai arba Administracijai nebe Petrograd, Baskov
per. 29, bet nauju adresu: PETROGRAD, SAPERNYJ per. 9, kv. 9. „Lietuvių Balso“ Redakcija
(arba Administracija). 2

VORONEŽE Įstojamieji į „Saulės“ kursus egzaminai bus ge-
gužės 23 ir 24 d. PRAŠYMAI reikia siųsti ir atvažiavusiems į
Voronežą kreiptis į kursų priveizdėtoją

(Staro-Moskovskaja g-vė n. 19).

Prie prašymo reikia pridėti metrikai, mokyklos liudijimas ir Lietuvių Dr. nuk. del karo šelpti vietinio
skyriaus arba įgaliotinio elgimosi liudijimas.

Mažajam Teatre A. Suvorino
(Fontanka 65)

Gegužės 8 d. Petrapilio Lietuvių Dramos Muzikos kuopa
rengia dienos SPEKTAKLĮ.

VAIDINS A. ASNIKO 5 VEIKS. TRAGEDIJĄ

„KĘSTUTIS“.

Pradžią 1 val. dieną. Režisuoja K. GLINSKIS.

Prie kasos teatre, dienoje spektaklio bus pardavinėjamos plačios libretos (veika-
lo turinys) rusiškai ir lietuviškai. Libretos daug palengvins suprasti žiūretojams
nežinantiems veikalo. — Pirmą kartą Petrapilyje lietuvių scena pasirodys dide-
liam rusų teatre. Gražus istorijos veiklas be abejo nemaža sutrauks petrapiliečių
netik lietuvių, bet ir svetimausių.

M. Yčo vyrų gimnazija
Voroneže.

Stojamieji egzaminai į prirengiamąją ir I klasę prasidės gegužės 20 d.

Prašymai, direktoriaus vardu, drauge su dokumentais, bus priimami ligi gegužės
19 d. Voronežo antrosios gimnazijos bute, (Voronežas, Bolšaja Dvorijskaja g-vė)
kas dieną nuo 2 ligi 5 val., išskiriant šventadienius.

Galima siųsti ir paštu.

Į vyresniąsias klases egzaminai bus paskirti rugpjūčio mėnesyje.

739—2

Centralinio Lietuvių Draugijos Komiteto

spaustuvėje

reikalingi raidžių statytojai, mašinon leidėjai, iš mašinos pri-
ėmėjai, mokiniai ir mokinės.

Spaustuvė pradėjo spausdinti nuo gegužės 1 dienos (Semionovskaja 7), telef. 250—92.
685—2

Maskvoje.

„Lietuvių Balsui“ prenumeratą ir
skelbimus priima Komitete regi-
stratorius p. Mykolas Makauskas
Srietenka 26.

Petrapilis, gegužės. 5

Šiuo numeriu „Lietuvių Balsas“
pradeda naują savo gyvenimo tarpą:
nuo šios dienos jis bus spausdina-
mas naujoje Lietuvių Centro Komite-
to įtaisytoje spaustuvėje.

Ligšiol „Lietuvių Balsas“ buvo
spausdinamas vadinamojoje Rusų-
Prancūzų spaustuvėje. Tik žvilgtėre-
jus į laikraštį, kiekvienam buvo ma-
tyti, kiek daug jam trūksta techni-
kos žvilgsniu: visų pirma trūko kiek-
vienam spausdiniui reikalingiausio
dalyko — raidžių, ypač nosinių rai-
džių, o (e su taškeliu) visai nebu-
vo: reikėjo tenkintis jos vietoje pa-
stačius e su kirėliu. Nebuvo taip
pat rašto įvairumo.

„Lietuvių Balsas“ gimė sunkiau-
siu mūsų tautos gyvenimo metu. Vo-
kiečiai tik buvo užėmę mūsų tėvynę.
Daugybės tautiečių buvo išblokštų
iš tremtų iš savo tėvų žemės. Didžio-
jo suirimo ir sujudimo metu suskydo
šeimynos, pasimetė tėvai su vaikais,

vyrų su pačiomis, pažįstami su pa-
žįstamais. Išsiblaškius po nežinomus
Rusijos plotus ir kraštus, buvome
atsidūrę be galo sunkiame padėjime.
Net susižinoti, susižinoti susižinoti
su kiti kitu nebuvo kaip. Rusijos pu-
sėje nebuvo nė vieno lietuvių laikra-
ščio. Tiesa, Rygoje ėjo nesiliaudamas
„Rygos Garsas“, bet ir jam kiekvie-
ną valandą grėsė pavojus pasilikti
vokiečių atkirstam nuo lietuvių iš-
tremtųjų minių.

Tada tai, tokiu tai sunkiu metu,
atsirado „Lietuvių Balsas“ ir ėmė
šaukti išblaškytus tautiečius krūvon.
Sunki buvo pradžia, ypač su spau-
sdinimu. Visame Petrapilyje atsirado
vos viena spaustuvė, kurioje buvo
lietuvių rašto, bet ir tai su tiek daug
įvairių trūkumų. Pradžioje atsirado
tik vienas lietuvis rinkėjas. Per tuos
8 m., kuriuos jau išgyveno „Lietuvių
Balsas“, daug vargo ir visokių ne-
malonumų teko patirti Redakcijai ir
jos bendradarbiams. Dabar atsiradus
tikrai lietuvių spaustuvei, tu sunku-
mų ir keblumų, nabebus. Todel „L.

B.“ ir skubinasi kelties į šią naują
spaustuvę.

„Lietuvių Balsas“, kad ir vargi-
nai, vis delto galėjo eiti, šiaip ne
taip įsitaisęs. Dar sunkiau buvo Lie-
tuvių Draugijai del karo nukentėju-
siems šelpti ir jos Centro Komitetui,
kuris, išsikėlęs pernai sunkioju mū-
sų tautos gyvenimo metu iš Vilniaus
į Petrapilį, ėmė rūpintis visais mū-
sų išblaškytų tėvynės netekusių tau-
tiečių reikalais, tiek kūno, tiek dvasi-
sios reikalais. Dar maisto, pastogės,
apdaro buvo šiek tiek galima tei-
kti; sunkiau buvo ieškoti išblašky-
tųjų, nežinant, kur kas yra užėjusios
audros nublokštas. O jau dvasios
reikalams tenkinti buvo bemažko ne-
įveikiamų kliūčių. Trūko maldų kny-
gų, trūko elementorių, trūko moky-
kloms vadovėlių. Visa buvo palikę
Lietuvoje, o prigauti iš ten nebuvo
jokiu būdu galima. Reikėjo visą spau-
sdinties čia pat Rusijoje. Nesant spau-
stuvės, nebuvo galima nieko pada-
ryti. Surankiojus iš visos Rusijos
kiek buvo knygų ir vadovėlių nebu-

vo galima užkūsti nė dešimtosios da-
lies to reikalo, kurs pasirodė ir il-
gainiui vis dar didėjo, o ne mažėjo.
Tad Lietuvių Centro Komitetas jau
pernai prieš Kalėdas ėmė rūpintis
steigti savo spaustuvę. Reikėjo sura-
sti tam reikalui tam tikrų lėšų, rei-
kėjo išgauti leidimas, o šiuo metu
tai labai sunku, reikėjo įveikti dau-
gybės kitokių kliūčių.

Komitetui visa tat pavyko nuga-
leti — ir šit spaustuvė jau įtaisyta,
įtaisyta gerai. Šiuo „Lietuvių Balso“
numeriu jau ji pradeda darbą. Dabar
jau galima bus bent didumą paten-
kinti knygų, vadovėlių ir apskritai
spausdinto rašto badas. Dabar svar-
bu tik, kad tie mūsų pedagogai ir
rašytojai, kurie yra pasiryžę ir pa-
siemę patiekti mokslo vadovėlių ir
reikalingiausių knygų, pasiskubintų
baigti pradėtą darbą, kad per vasa-
rą, lig prasidėdant naujiems mokslo
metams, galima būtų jau išspausdin-
ti bent patys reikalingieji raštai.

Be tų visų svarbių uždavinių, ku-
riuos turės atlikti naujoji lietuvių

istaiga ir kuriuos jau pažymėjome, reikia atkreipti mūsų tautiečių atidę dar į vieną svarbų dalyką. Daugelis mūsų jaunuomenės, išėjusios kelias klases, tiek vaikinių tiek mergaičių, negali nei toliau mokslo eiti, nei tinkamo darbo rasti. Tokie Lietuvos Komiteto įsteigtoje spaustuveje gali rasti sau gerą specialaus amato mokyklą. Geras raidžių rinkėjas ir kitų spaustuves darbų žinovas specialistas turi gerą darbą ir uždarbį. Paprastu ramiu ne karo laiku spaustuves darbininkas gali uždirbti per mėnesį nuo 80 lig 200 ir daugiau rublių. O dabar, karo metu, kada darbininkų specialistų ypač visur trūksta, spaustuves darbininkui itin geras darbas ir uždarbis. Naujai įsteigtojoje spaustuveje spaustuves darbų mokiniams bei mokinėms yra dar vietų. Ir mokinių stojant, sąlygos gana geros. Iš karto jau pirmą mėnesį mokama 30 rublių. Kas bus gabus ir per mėnesį bent kiek geriau įpras dirbti, tas jau antrą mėnesį galės uždirbti ir žymiai daugiau. Todėl mūsų jaunuomenei, merginoms ir vaikiniams, gerai mokantiems rašto, patartumėm pasinaudoti proga ir pasimokyti gero amato. Su visais reikalais reikia kreiptis tiesiai į spaustuve (Petrograd, Semionovskaja 7).

Žodis bičių mėgėjams.

Atėjo pavasaris. Su juo pabudo iš miego ir bitutė, tas brangus vabalėlis, nuo senų senovės lietuvių numylėtas, dainomis apdainuotas. Dar 7—8 šimt., bene anglas Vulfstani, aplankęs Lietuvą, savo raštuose kalba: Aistija graži šalis. Ten daug yra medaus. Kunigai kščiai ir jų žmonės valgo medų ir geria gardų midų. Alaus aisčiai nedaro. Ten midus visur pirmoje vietoje. Jie garbina bitininkų deivę, vardu Austeją.

Ne tik lietuviai, bet ir visos senovės tautos, kaip aigiptiečiai, graikai, žydai—labai brangindavo medų, kuris buvo jiems vaistu ir skanėstu. Graikai pačioje pradžioje savo istorijos gyvenimui tikėdavo, kad jų dievai esą nemirštami, amžini, vien dėl to, kad maitinasi ambrozija, susidedanti iš medaus ir pieno. Pirmieji krikščionys, naujai priėmusiam krikščionybę paduodavo medaus su pienu, simboliškai skaitė, ir dvasios tobulybės. Naujajame Įstatyme randame, kad Kristų, brangų svetį, dažnai vaišindavę medumi Šventas Jonas krikštytojas, pranašai Elija ir Elizejus ir kiti didi šventieji daugiausia misdavę medum.

Pitagoras, Demokritas, Aristotelis ir vadinamasai medicinos tėvu Hipokratas kalbėdavo, kad jeigu kas noris ilgai gyventi, lai neužmirštą medaus. Aš, sako Hipokratas, sulaukiau 125 metų amžiaus tik medaus dėka be kurio aš ne vienos dienos neapleidavau.

Apskritai kalbant, dauguma ir dabartinių fiziologų bei gigijenistų randa medų kad ir ne panacea nuo visų ligų, kaip kad manydavo senovės žmonės, bet vis, tik brangina jį, kaip didelią sveiką, stiprų ir brangų maistą. Nes medus bičių imamas iš visokių gėlių, turi savyje be žinomų elementų dar neištirtą cheminę sudėtį. Medicina randa, kad medus atgaivina kūno narvelius, ypatingai veikia juos protoplazmai, apvalas kraują, duodamas jam galybės atsispirti priešintis visokioms bakterijoms, ligoms, per tai, be abejo, ir pailgina žmogaus amžį.

Bičių ūkis pas mus, Lietuvoje, dar prieš karą menkas buvo. Geri bitininkai galima buvo ir ant pirštų suskaičiuoti. Ir tie, išskyrus vieną kun. Pečkaitį, savo šviesą, prityrimus po puodą pavogę laikė. Nun, drąsiai galima sakyti, kad visos bitelės lietuvoje pradžioje. Pernai pačiam teko matyti, kaip nuo 9 ligi 12 dienos liepos Krekenavos parapijoje neliko nė vieno sveiko avilio. Mano ir vietinio kun. dekanos Barono gražus bitynai per pusę valandos pavirto baisiausiu daiktu.

Nors imk ir verk žiūrėdamas. O turime Lietuvoje pakelti bičių ūkį, Tai naudinga ūkiškai, yra moralinė vertė nemaža. Žmogus—tai girtos pilk kviečių tai primals miltų, o kad ne, tai dykos suksis ir už. Reikia žmonių energija, ypač jaunų, nukreipti geron pusėn. Čia gali ateiti pagalbon bičių daržų bei sodnų ūkis.

Magileve nutarta gegužės mėnesyje steigti bitininkų kursai lietuviams, išstremtiesiems iš savo tėvynės. Vietinė bitininkų draugija pavedė demonstracijoms savo bityną. Padėdant centralinio komiteto vietiniam skyriui, įgyjama visi bitėms reikalingi įrankiai pradedant nuo valcų kuriams dirbti ir baigiant paprastomis penetuvėmis—lovėmis. Visi šitie įrankiai bus pargabenti Lietuvon. Atsiekina apie 300 rub.

Bičių mėgėjai, veikite! Nesugrįžkite namon dykomis rankomis ir tuščia galva. Bitininkauti dabar galima pasimokyti. Atsiminkite, ką rasime sugrįžę.

Kas. Gylis.

P.S. Jeigu kuris skyrius norėtų steigti bitininkų kursus, o neturėtų vedėjo tai birželio ar liepos mėn. galėčiau patarnauti (Magilevas gub, Mažoji Sodų gatvė, 18).

Pedagogų leidinio redakcijos atsišaukimas.

Gerbiamuosius rašytojus, kurie turi parengę rašinių sumanytam Voroneže pedagogų leidiniui, kviečiame paskubėti juos atsiųsti.

Esame prašę Komitetus, kurių priežiūroje yra mokyklų ir įvairių mokomų auklėjamų įstaigų, duoti mums apie jas žinių. Komitetus, kurių adresų nežinojome, prašome suteikti tokių pat žinių, pasinaudojus kartojamu čionai anketos lapeliu.

Pedagogų leidinio redakcija.

Lietuvių pedagogų leidinyje sumanytame Voroneže, norima dėti žinių apie mūsų pabėgėlių mokyklas ir įvairias mokomas—auklėjamas įstaigas. Redakcija prašo:

A. Prirašyti šytą lentelę.

Vieta (miestas su apylinkėmis, ar šiaip pabėgėlių lizdas).	Kada įstaiga įkurta.	Kiek mokinių, auklėjamųjų.	
		Mokymų, auklėtojų pavardės, vardas, kas prieš karą mokė.	Bernaikių, Mergaičių.
Mokykla ar auklėjamos įstaigos vardas ir kategorija			

B. a). Charakterizuoti tas mokyklas ir auklėjamas įstaigas, kurios organizuotos neįprastu tipu, ir pažymėti, kas ir kodėl joms vyko arba nevyko. b). Išskirti, kas ir kuo trukdė darbą organizuojant įstaigą, (gal vadovėlių trūkumas...). c). Pažymėti kuriais vadovėliais naudojamosi dabar įstaigoje. d). Pažymėti iš kurių Lietuvos dalių kilusi mokinių auklėjamųjų dauguma. e). Nenuitylėti ir šiaip, kas žinotina apie vienas ar kitas vietas įstaigas.

C. Parodyti, kiek (maždaug) mūsų pabėgėlių vaikų ir kurioj vietoj likę be mokyklų, nepatekę į priešlaikas ir kodėl.

(Atsakymą rašyti antroje lapo pusėje).

Šitas žinias Redakcija prašo paskubėti iki 20 gegužės atsiųsti šiuo adresu: g. Voronež gub., Chaliutin-skaja ul. N 15 G-žė S. Čurlianis.

Pedagogų leidinio Redakcija.

A. + A.

D-ras Adomas Sketeris.

Adomas Sketeris gimė 1859 m. gruodžio mėn. 14 d. Noreikoniu sodž. Svobiškių par. Mokslo ėjo Šluoko gimnazijoje ir Maskvos universitete. Baigęs universitetą daktaravo Žemijje, Linkuvoje, Razalime ir Papilėje. 1902 metais iš Žemio buvo išsiustas policijos piežiūrai į Pskovą.

Pirmas jo spaudžintas raštas pasirodė „Auszroje“. Rašė „Varpe“ ir vėliau kituose laikraščiuose. „L. Ūk.“ išleido nemaža jo populiarių medicinos raštelių.

Mirė Maskvoje 1916 m. balandžio 19 d.; 9 val. vakaro. Buvo čia atvažiavęs ieškoti sveikatos. Palaidotas bal. 22 d. Maskvos Vedenų kalnų kapuose.

Kast. Jablonskis.

Korespondencijos.

SAMARA.

Samaroje, kaip buvo rašyta, pabėgėlių yra daugiau kaip 2.100 žm. Paskutiniu metu atvažiuoja pabėgėlių iš Petrapilio ir iš Sibiro.

Vaišvilos ir Komiteto rūpinantis, buvo įsteigta siuvykla. Darbininkų darbas eina gerai. Darbininkų yra apie 40 žmonių. Siuvyklos vedėjas Bagdonavičius—žmogus darbininkas. Daugeli lietuvių siuvykloje jie išmokė siuti.

Prieš Velykas taip pat Vaišvilos ir komiteto rūpesniais įsteigta skalbykla. Tuoj įsteigus, darbo buvo mažai ir darbininkų nedaug. Dabar po Velykų Komitetui reikia tuoj atkreipti akis į skalbyklą, nes darbininkų užsirašiusių yra gana daug. Dažnai darbininkai ateina į Komitetą ir klausia: „kada mus pakviesit į darbą“. Skalbyklos butas didelis, kontora išsina į gatvę. Reiktų gauti darbo ar iš ligoninių, ar iš kitur greitai.

Paskutiniu metu pradėjo didėti vaikų skaičius bendrabutyje. Komitetas turėjo nusamdyti vaikams kitą bendrabutį, nes viename pasidarė ankšta. Vaikų bendrabučio priežiūrėtoja yra Bieliūnaitė. Bendrabučiuose dabar vaikų sergančių nėra.

Biržtaraitis.

NOVGORODAS.

Po ilgų svyravimų ir abejojimų (maža tesant lietuvių giesmininkų ilgai negalėjo susitarti) lietuvių pabėgėlių pirmą kartą lietuviškai pradėjo giedoti Didžiajame Kėtvirtadienyje. Pagiedojo „Verkit aniolai“. Penktadienį del kai kurių priežaščių praleidus, Šeštadienyje ir Velykų dienoje taip pat giedojo po kelias giesmes lietuviškai. Pirmą Velykų dieną, kaip buvo klebono pranešta, buvo lietuviams pamokslas lietuviškai prieš mišparą. Pamokslą sakė klebonas. Jam paprašius, po pamokslu lietuviai pagiedojo „Linksmą dieną apturėjom“. Tikrai buvo linksmą dieną svetimame krašte išblaškitiems, kur vienas vargas, sulaukus gimta kalba pamokslu ir giedojimų, kurie taip puikiai pavyko ir paliko įspūdį ne tik mums lietuviams, bet ir svetimauciams. Vietiniai lenkai nebuvo priešingi lietuvių giedojimams, laikėsi rimtai ir nemanė kliudyti, kaip girdėti kitur kad atsitinka. Už tai jiems verta tarti padėkos žodis. Taip pat vertos padėkos lietuvių giesmininkams, kurios, palikusios namų reikalus, ėjo į bažnyčią giedoti, ir p. Lapėnaitė, kuri vadovavo.

Vaikų prie laudoje buvo gražiai pataisytas Velykų stalas, kurį atvažiavo pašventinti klebonas. Vaikučiams neturteliams, gyvenusiems sodžiuose, buvo tat didelė naujiena.

J. Ūkana.

SMOLENSKAS.

Balandžio 17 d. įvyko nepaprastas Smol. Lietuvių susisėlp. Dr. jos susirinkimas. Suėjo Smolenske gyveną dabar 19 žmonių. Susirinkimo tikslas—vietoje išėjusių iš valdybos raštininko P. Križanauskio ir P. Matulionies išrinkti du kitu. Slaptu balsavimu liko išrinktu inž. Graurokas ir kunig. Baronas. Visa valdyba, susidedanti iš narių d-ro Radzviackio ir Moigio ir naujųjų Grauroko ir kun. Barono, išrinko iš savo tarpo pirminku Moigi, rašt. kun. Baroną.

Antras susirinkimo tikslas—paskirimas revizijos narių Skripkaus ir Volodkienės.

Matulioniui pasiūlius ir paaiškinus, vienu balsu, su iškilme pakviestas dr. jos garbės nariu Smolenske viešėjęs Žemaičių Vyskupas M. Karičiūnas.

Buvo daug kalbos apie pabėgėlių šelpimą, kad Centr. Komitetas įgaliojo Smol. Dr. ją. Buvo išaiškinta, didelis palengvinimas Rusų vyriausybei ir jos išdui, ir pabėgėliams, ir pačiam karo darbui, kad pabėgėlius globoti apsiėmė tautinės organizacijos, ypačiai demokratinės organizacijos, nes: 1) globoti susimetė jautresnieji žmonės, tankiausiai jautrios ideologijos tendencijų vedami; 2) vadovaujant tokiems žmonėms, ir lėšos nesimetė nereikalingai po bedugnes kišenes, kaip va pasirodė kai kur, kame susispietė žmonės samdininkai arba išlepinti mituliai. 3) tikriausiai galėjo ir mokėjo tą atlikti lietuvių organizacijos, susidedančios stačiai iš gimtųjų demokratų, gerai žinančių ir pinigų vertę, kaip po darbo ekvivalentą, ir tinkamą pinigams vietai; 4) pabėgėliai patys drąsiau glaudėsi prie saviškių ir geriau buvo suprasti.

KAZANĖ.

Pabėgėlių gyvenimas Kazanės gubernijoje kaip ir nusistovėjo. Pačiame Kazanės mieste lietuvių gyvena arti pusketvirtio šimto daugiausia Komiteto samdomuose butuose. Butai visi sausakimšais prikimšti todėl sunkoka su naujų pabėgėlių globojimu. Tiesa atsiranda jų nedaug, bet retkarčiais vis dar vienas kitas atvažiuoja. Kadangi pačiame mieste gyvenimo sąlygos eina blogyn ir trūksta butų, kai kurie pabėgėliai (bedarbiai) ketinama gauti į kaimus, būtent, į Čelpanichos kaimą, 38 varstai nuo Kazanės, kur ir šiaip jau lietuvių esama. Gabenamųjų tarpe bus ir vaikų mokslo amžiaus, todėl minėtoje vietoje jau įtaisytas vaikams bendrabutis ir įsteigta mokykla.

Pačioje Kazanėje ketinama ir suaugusieji mokytį rašto. Norinčių daug. Net tarp žilaplaukių atsiranda geidžiančių švieties.

Lietuvių pabėgėlių santykiai su vietos gyventojais (Čelpanichoje ir kitur) labai geri.

Pabėgėlių gaunami laikraščiai—geriausi ir dideliai laukiami svečiai.

Besiteiraudamas patyriau, kad visi išsiilgę laukia pasiskaitymų arba papasakojimų apie pavyzdinę ūkio vedimą ir taip pat apie karo griuvėsių atstatydinimą.

Visi nekantraudami laukia karo pabaigos, kada galės grįžti tėvynėn.

Vyl. Bičtinas.

ARCHANGELSKAS.

Ir čia yra pusėtinai pabėgėlių lietuvių būrelis. Nuo vasario pradžios čia darbuojasi Lietuvių Draugijos Centro Komiteto įgaliotinis. Lig šiol yra surašyta jau apie 350 žm., bet tas skaičius vis didėja. Pavargusiems duodama pašalpa, galintiems dirbti ieškoma darbo, sergantiesiems duodamas gydymas. Prieš Velykas buvo pakviestas iš Petrapilio Dvasiškosios Akademijos kunigas lietuvis St. Vencius. Išbuvo čia ro dienų. Vi-

si, kas norėjo, galėjo atlikti išpažintį savo gimtąją kalbą. Vėlyku pirmą ir antrą dieną buvo pasakytas po mišių lietuviškas pamokslas. Per pamokslus daugelis iš džiaugsmo verkė, išgirde Dievo žodį tolimoje šiaurėje gimtąją kalbą. Po Pamokslų buvo pagiedotos kelios giesmės. Už visą, nors trumpą, pasidarbavimą gerb. kun. Venciaus aš, visų Archangelsko lietuvių vardu, tariau jam širdingą padėkos žodį.

Nuolatinis kunigas lietuvis Archangelske būtinai reikalingas, nes čia visur mūsų broliams ir sesutėms gresia nutaustymo pavojus. Butų gerai kad veiklus kunigas lietuvis, noris pasidarbauti čia tėvynės naudai, atsilieptų ir tuojaus apie tai praneštų Liet. Dr. Centro komiteto įgaliotiniui Archangelske (Pskovski prosp. n.65). Bus laikomas ir kelionės pinigai bus jam sugrąžinti.

Vincas Damijonaitis,
L. Dr. Centro Kom. įgaliotinis.

TELEGRAMAS.

Lietuvių mitingas.

Londone penktadienį gegužės 19 dieną (senojo kalendoriaus geg. 6 d.) bus lietuvių mitingas.

Žinios.

PETRAPILIS.

Karo suardytą trobų atstatymas. Ūkio ministeris Naumovas Ministeriotaryboje išnešė sumanytą apie atstatymą sugriautųjų per karą trobų. Ministerio pranešimu, reikės atstatyti daugiau ne pusę milijono trobų. Įsiaišulio vyriausybepaimti geležį reikalingą troboms, supirkti viso meto pabrūkų išdirbimus, duoti pabrūkams užsakyti, užsakyti, kaip galint daugiau, cemento, rengti plytų dirbtuves, rengti medžių, reikalingų ypač langams, durims ir kt., fronto užpakalyje padaryti statymo daiktų sandėlius.

Japonų delegacija Petrapilyje. Į Petrapilį atvažiuo japonų finansinė delegacija. Pas japonų pasiuntinį Motoną buvo pietus, kuriuose dalyvavo Rusijos užsienių ministeris S. Sazonovas, pinigyno ministeris P. Barkas ir kt.

Prancūzų ministrai Petrapilyje. Gegužės 2 d. iš Maskvos sugrįžo Petrapilį prancūzų ministrai: teisių ministeris Renė Vivijanis ir karo ministerio padėjėjas Albertas Tomas.

Verčiama atiduoti teatrų ligoninėms. Miestų Sąjungos Petrapilio miesto Komitetas, reikalaujant karo vyriausybės, turėjo parengti naujų ligoninių, kurioms buvo reikalingi butai. Tuo tikslu Komitetas kreipėsi į karo vyriausybę, ir ji leido imti ligoninėms tuos butus, kuriuose dabar esti teatrai. Vasaros metu manoma sunaudoti ir visų augštųjų mokyklų namai.

Suomijos pienas. Pradėjus vežti iš Suomijos Petrapilį pieną Helsinkiuose ėmė kilti pieno kainos. Niulando gubernatorių prašė senato kuriam laikui sustabdyti pieno vežimą iš Helsinkų apylinkių.

Lietuvių teatras. Pirmą kartą Petrapilyje lietuvių scena pasirodys dideliame rusų teatre. Gražus istorijos veiklas beabejo nemaža sutrauks petrapiliečių netik lietuvių, bet ir sveitinaučių. Geg. 8 d. pradžia i v. d.

SVETUR.

Lėnkijoje. Varšavos piliečių komitetas įvedė dalyvaujantiems rinkimuose miesto savivaldon toki būdą:

„Rinkimuose gali dalyvauti kiekvienas vyras ne jaunesnis 25 metų ir gyvenantis Varšuvoje ne mažiau dviejų metų, jeigu tikslai įsai moka lenkų kalbą skaityti ir rašyti.“

Rinkimuose negali dalyvauti netik nemokantieji rašyti ir skaityti, bet ir kitataučiai, jei jie moka tikslai savo gimtąją kalbą rašyti ir skaityti.

Amerikoje. Vašingtono ir Naujorko telegrafais, Vokiečių atsakymas į Jungtinių Valsčių raštą padaręs blogą įspūdį. Amerikiečių dauguma pripažįsta, kad Vokietijos atsakymas negalys jų patenkinti ir diplomatinį ryšių trukimą skaito neišvengiamu. Laikraščių žiniomis Vilsonas pasakęs, kad vakiečių nusileidimas nieko nereikšės, nes jų nardomosios laivės pradėsiančios vėl žudyti laivus, jei tik Vilsonui nepavyksenti sumažinti anglų blokadą.

Kongrese esąs didelis sujudimas. Karo reikalų telegrafai ir telefonai esą mobilizuoti.

„Daile Mail“ praneša, vokiečių Naujorko kunsulis rengiasis išvažiuoti.

Vokiečiai didina artileriją. Nuo balandžio 1 d. per aštuones dienas Liepojos uoste vokiečiai kraustė armotas, atvežtas jūromis į rusų šiaurės frontą. Tikromis žiniomis, dauguma šių armotų esančios atvežtos iš Karaliaučiaus ir kitų tvirtumų. Fronte jas vokiečiai, statant specialiai padarytų pagrindų. Iš Liepojos armosos buvę vežamos gelžkelio Muravjevo linkui.

Austrų Rumunų sutartis. Rumunai padarė sutartį su Vokiečiais, kad jie siųstų reikalingų Rumunams prekių Susitarus su vokiečiais, tuojaus buvo pradėta tartis ir su Austrais apie leidimą šias prekes vežti per Austrų žemę. „Independance Roumaine“ rašo, kad ši sutartis jau įvykusi ir Rumunai galės gauti Vokietijos prekių per Austrų žemę.

Skandinavų Valstybės ir Anglija. Švedija, Norvegija ir Danija tariasi bendrai pareikalauti, kad Anglija nesulaikytų ir nežiuriėtų pašto siuntinių ir neliesdama siųstų paštą pažymėtu adresu. Dabar jau tariamasi atskirai Anglijos su Danija. Anglai žadėjo neplėsti svetimų laisvų.

Rusija ir Švedija. Tikromis žiniomis, Pasklidę gandai apie Rusų, Švedų ir Anglų santykius esą niekuo nepamatuoti. Pradžia šioms paskoloms buvusi ta, kad laikinai tarp Švedijos ir Rusijos per Torneą-Gaparaną buvo sustoję susižinojimai, šis atsitikęs dėl ledų ėjimo upe. Jokių ginčų tarp Rusijos ir Švedijos, o taip pat tarp Anglijos ir Švedijos paskutiniu laiku nebuvę.

Stokholmas. Berlyno žiniomis, tenai buvę didelių demonstracijų, per kurias ir buvę suimtas socij-demokratų reichstago atstovas Libknehtas. Įsai buvęs nekariniuose rūbuose, nors tarnaujas kariuomenėje, užtat ir esąs atiduotas teisman. Stokholme gauta žinių, kad vel pradėję eiti laisškai ir laikraščiai iš Vokietijos, kurie buvę sustabdyti paskutinėse dienose.

Amerika ir Vokietija. Iš Berlyno telegrafu pranešama, kad, be kancelerio ir jurių ministerio, į paskirtą apie nardomųjų laivių karą esą išsakyti ir pinigyno ministeris Gelferichas. Kokį atsakymą duosianti Vokietija dar nėra žinios.

Vokietijos atsakymas Amerikai. Vokietija, atsakydama Amerikai į išeiktą jai raštą, kaltina Angliją neužlaikyme tarptautinio karo teisių nutarimo.

Su Vokietija žadą, rašo atsakyme, pertraukti susižinojimą ir diplomatinis ryšius, del nardomųjų laivių o Anglija gaunanti tikslai mažus patė-

mijimus. Pamirštama visai, kad Anglija mananti numarinti badu milijonus moterų ir vaikų ir jų kančiomis priversti — pasiduoti centro valstybės. Vakietija amžiais draugaudama su Amerika ir dabar stengsiantis kaip galint susitaikyti. Sutinkanti kiek bus galima, kariauti jūrose tikslai su savo priešininkais.

Toliaus, atsakyme minima, kad vokiečių vyriausybė išakiusi jurių laivyno vadui laikytis priimtų tarptautinių teisių, butent — sulaikyti laivus, apieškoti juos ir naikinti komercijos laivus, tikslai neskadinti jų neperspėjus ir stengtis gelbėti esančius laivuose.

Vakiečių vyriausybė netabejojanči, kad Jungtiniai Valsčiai pareikalaus iš Anglijos pildyme priimtų tarptautinių teisių. Jeigu Amerika tai nepadarysianti tai Vokietija tokiame padėjime pasiliekanči laisvę savo nutarimams.

Bucharestas. Rumunijoje prasiėjo tautinės paskolos užsirašymas. Pirmą dieną užsirašė nemažiau šimto milijonų. Laikraščių pranešimais pasisiekimas toks, kokio dar nebuvo Rumunuose.

Paryžius. Daugelis vakiečių kariuomenės, kuri buvo Kastantinopolyje, esanti išsiųsta į Bagdadą.

Paryžius. Meksikos respublikos prezidentas ketinas paskelbti Jungtiniams Valsčiams karą.

Serga prof. J. Miečnikovas. Iš Paryžiaus gauta telegrama kad apsirgęs garsus rusų mokslininkas prof. J. Miečnikovas.

Vokiečių agitacija Šveduose. Stokholmo žiniomis, vokiečių agitacija Šveduose prieš rusus nesisekanti.

Vakietijoje. Iš Berlyno praneša, kad Vokietijoje trūksta smulkių pinigų. Netrukus išeis 10 milijonų markių naujų geležinių pinigų po 10 ir po 5 fenigus.

Šveicarijoje. Ženevos kantono generaliniame posėdyje, kuriame buvo kalbama apie neutraliteto užlaikymą ir spaudos kontrolę kantono apygardoje, atstovas šapiuizas nurodė, kaip yra persekiojami čekai Šveicarijoje.

Be jokių kaltės nurodymų buvęs užgintas leisti čekų laikraštis „Nation Tchegue“, toks pat likimas atsitikęs ir su „Independance Tchecoslovaquie“, kurio redaktorius buvęs ištremtas iš šalies, o rasti pas jį dokumentai apie Čekus ir Moravus konfiskuoti.

Po šito atsitikimo tuojaus prasiėjo Čekuose suėmimai ir mirties bausmės.

Kalbėtojas, nurodydamas į visokių čekų persekiojimus ir prispaudimus, pasisako esąs Ženevos gyventojų reiškeju. Tautos garbė, teisia šapiuizas, reikalauja kad mes nesilenktume Geslero kepurei, o sveikintume patrijotus stengiančiusius paliuosuoti savo tėvynę ir gyvenančius Šveicarijoje — šioje tradicinėje spaudžiamųjų prieglaudoje.

Baigdamas, šapiuizas reikalavo paaiškinti, kokių būdu konfiskuoti dokumentai pakliuvo už kantono sienų.

IVAIRIOS

Nauji lietuviai mokytojai. Kovo ir balandžio mėnesiais Voroneže prie mokytojų seminarijos išlaikė egzaminus ir įgijo mokytojų teises: Avizienytė Julija, Kavarskaitė Ona, Rūtytė Valerija, Cepulytė Sofija, Šiaučionaitė Ona, Budrys Matas, Kubilinskis Antanas, Petruškevičius Vincas, Ruta Stasys ir Slavėnas Simas.

Feljetonėlis.

Pabėgėlė.

Paskutinę dieną išduodamas pabėgėlių „pajus“, nes miestas nebeprima jų daugiau, ir visi, vėliau atvykę turi arba toliau keliauti, arba mirti ir gyventi čia patys savaime.

Didoka miesto valdybos salė, kur vedama pabėgėlių registracija, perskiarta pusiau ilgais masyviais grotais; vienoje pusėje grotų triusia registrotoriai, kitoje pusėje spiečiasi pabėgėliai.

Dar ir šiandien jų visa eilė. Ilga grotų barjera gultė apgulta žmonių; veidai jų nuvargę, nušilę — prakaitas varva per išblyškusius, raukšlėtus skruostus, nuplyšę drabužių skarmalai liudija jų vargingą dabartį. Dauguma visokio amžiaus moters, ir tik kur nekur žilas, gyvenimo nuveiktas vyras.

— Kas, iš kur, kiek žmonių? — klausinėja registrotoriai, priimdinėdami iš jų pabėgėlių bilietus.

— Panasiuk... Gavroniuk... Žuh... iš Gardino... iš Cholmo gubernijos... Penki... šeši... septyni... — piniasi atsakymai, o juos lydi neišvengiamos ilgos ir skaudžios pasakos apie matytus bei patirtus ir ilgoje kelionėje, ir svetimame krašte vargus. Tas pasakas lydi griaudžios ašaros ir ne kartą keikimai tų, kurie juos į tą vargą įvarė.

Ir taip ilga eilė monotonių veidų, pasakų ir raudų, kurių nė tuo išduodamų čia „paju“ neužtvenksi. Ir nebegriaudena jau taip skaudžiai toji skurdi sielų minia, ir tos pasakos nebedrasko jau taip žiauriai nervų. — Priprato prie tų vaizdų akys, atbuko jausmai. Skubiai machinaliai atlieki darbą ir visai negirdėdamas išklausai ilgų skundų... paimi bilietą, užrašai, ir atiduodi jam naują „pabėgėlio knygelę“, drauge su pridramu „paju“, — po šešis rublius per mėnesį „galvai“.

Retėja apie grotus pilkoji minia, ir visų mūsų akis senai jau traukia nepaprasta viešnia. Tarp nudraskusių pilksermėgių stovi skrybelėta, labai elegantiškai ir turtinai pasirėdžiusi poni. Iš plačios gauruotos kailinių apykaklės žiūri į mus dar jaunas išlepinto žmogaus veidas, matyti, visai nepatyrusio to vargo, kurs paprastai čia spiečiasi. Iš lengvo, nesiskubindama ir nesistumdyma prisiartina pro praretėjusią minią prie barjero ir pirm, nei prisilietus prie jo, mostelėja per jį savo didele karakulio mufta. Ir ant paraudusio nušilusio jos veido, drauge su tuo mostelėjimu, pasirodo pasibjaurėjimas tų, kurie ka tik čia glaudėsi.

— Ko tamstai? — klausia labai mandagiai vienas registrotorius.

— Aš pabėgėlė, — atsako trumpai.

— Tamsta... pabėg... taip!.. Kuo galiu tarnauti? — mikčioja registrotorius lyg nusigandęs „pabėgėlės“.

— Jūs duodate pabėgėliams pašalpos... na ir aš noriu gauti, — sako ji, — ne kiek nesidrovėdama visų jėgų sušmeigtų akių.

— Pašalpos... ne... mes duodame pabėgėliams mėnesinį „paju“, po 6 rublius žmogui.

— Nu pajus, ar kaip jis ten vadinamas, visviena, — atrėžia nekantriai. — Tai duokite man pajų!

— Pajų... — sumišo galutinai registrotorius ir plačiai iškėstomis akimis žiūri į mane, dežuruojantį valdybos nari.

— Ar tamsta užregistruota pabėgėlių registracijoje? — klausiu prieidama.

— Nežinau. Atvažiuo su savo šeimyna iš N., gyvenu jau čia du mėnesius ir iš niekur nesu lig šiol gavusi pašalpos.

— Taip, bet ar tamsta užregistruota?... Mes teduodame pajų tikslai tiems, kurie išėjo per pabėgėlių registraciją.

— Aš nežinau, kur reikia kreipties; štai mano dokumentai, darykite kaip žinote, — ir tiesia popierių plaukštą.

Skaitau pasportą „tamožennago činovnika A.“ ir vietinės muitinės

viršininko paliudijimą, jog valdininkas pabėgėlis A. tarnauja jo įstaigoje.

— Vadinas, tamstos vyras tarnauja?
— Taip.
— Kiek jis gauna algos?
— Du šimtu penkiasdešimt rublių per mėnesį.

Po tokios žinios atėjo ir mano sumišimo eilė. Nutilau, nebežinodama, ko dar beklausti. Laimė, pavadavo sekretorius.

— Tamstos vyro alga visai aprūpina tamstos šeimynos buvį... Argi tamsta imsi pabėgėlių pajų?

— O ar aš ne pabėgėlė! — atšovė nusišypsodama. — Ir aš turiu tokio pat teisės gauti pajų, kaip ir jie, — parodė į šalimais stovinčius driskus.

Kaip valdžios įsakytą, turėjome pirmutinį mėnesį išduoti pajų visiems pabėgėliams be skirtumo ir tik tolimiesiems, ištyrus ir pertikrinus jų buvį, atimti tą pašalpą nuo pasiturinčiųjų ir galinčiųjų dirbti. Taigi mūsų ponios reikalavimas buvo visai teisėtas.

— O vienok tamsta neįtraukta pabėgėlių registracijon ir mes negalime išduoti tamstai pinigų, — mėgino dar ginties sekretorius.

— Na, tai užrašykite ir busių užregistruota.

— Pirmą turi tamstą užrašyti valdžios registracija. Iš ten turi tamstą pristatyti mums pabėgėlių bilietą ir tik tada mes tegalėsime įtraukti tamstą į miesto komiteto sąrašus.

— O kur ji, toji valdžios registracija?

— Stotyje.
— Aha... Tai aš galiu ten užsirašyti.

Bet šiandien paskutinė diena. Nuo šios dienos mūsų komitetas nepriims daugiau pabėgėlių, — paškino tik dabar teatsipeikėjęs mūsų registratorius.

— Tai aš atliksiu viską dar šiandien.

— Į stotį toli... vargu ar suspėsi tamstą... mes dirbame tik iki antros.

— O dabar kiek laiko?

— Dvylika.

— Suspėsiu... vežėju netruksiu suvažinėti... Ačiū...

Ir išsinešino, išplaukė, lydimas ir visos kancelerijos, ir susisipietusios pilkos pabėgėlių krūvos, nustebusiu žvilgsniu.

Valandėlę pakalbėję, pasijuokė iš tos keistos pabėgėlės, vėl varėme nutrauktą darbą.

Laikrodis išmūšo pusiau antros. Už groty beliko tik keli žmonės, kurių knygelės jau buvo prirengtos, pinigai atskaityti, tik keli formaliai klausimai — ir sunkus šios dienos darbas pabaigtas.

Tik štai su trukšmu atsidaro durys ir kancelerijon velte įsivelia mūsų „pabėgėlė“.

— Štai ir sugrįžau, — apskelbia uždususi. — Prašau registracijos bilietą... Fu, kaip pavargau!... Nors važiuota ten ir atgal, bet tai nervų nuovargis... bijojau pasivėluoti, — tarškėjo šluostidama batistine skarute nušilusį veidą.

Matant tokį be gėdos godumą, kurs stumia žmogų net tiek nusizeminti, kad elgetauti — nes kaipgi kitaip parodžius tą šių dienų vaizdėlį — nebeatsirado nė vieno, kurs būtų ją sugėdinęs bei pajukęs. Tyliai priėmė bilietą, tyliai atlykome formalius užrašus ir, atskaitę dvidešimt keturius rublius (keturi žmonės šeimynoje), išspraudėme tą viską „pabėgėlės“ ištieston rankon.

— Viešpatie!.. nė gėdos, nė sąžinės! — atsiduso viena pabėgėlė, linguodama savo žilą vargšo galvą...

— Taip... nė gėdos, nė sąžinės, — atspėjo ji visų mintį.

Pl.

Čeliabinskas.
1916 m.

KARAS.

Rusų vakarų fronte. Rusų fronte vis dar rengiamasi prie didesnių mūšių. Tiesa, ir dabar vieni kitus pašaudė; nepraeina savaitės, kad vokiečiai nepultų rusų tai vienoje, tai kitoje fronto dalyje.

Jakobštato apylinkėje, kame kovos mėnesyje rusai bandė praplėsti vokiečių frontą, vokiečiai gana nartėti savo apkasų priešakyje pastatė kulkosvaidžių ir paslėpė juos šarvuotose vietose, kurias iš lauko pridenė žemėmis. Tos vietos giliais perkaisais sujungtos su priešakiniais apkasais ir įtaisyti telefonai. Šarvai visiškai nepramušami nei kulka, nei šrapnelių.

Į pietų vakarus nuo Oliko šaudant susprogdinta priešininko baterija.

Prie vidurinės Stripos priešininkų būriai bandė prisiartinti prie rusų apkasų, bet artilerijos ugnim buvo išvaikyti; paimta belaisvių.

Kaukazo fronte. Erzindžano linkui rusai atėmė sustiprintą augštumą, iš kurios buvo galima valdyti visa apylinkę. Paimta nelaisvėn 30 aficerių ir 365 kareiviai.

Gegužės 1 d. Aškalos apylinkėje Erzindžano linkui turkai, sutraukę daugiau pajėgų, pradėjo eiti priešakin ir po dienos mušio pastumėję vietomis rusų priešakines kariuomenes dalis atgal.

Baiburto linkui buvo atmušti turkų puolimai.

Mosulo ir Bagdado linkui rusai užėmė Revanduzo apylinkę Mesopotamijoje. Sumuštas priešininkas, greitai traukdamasis, paliko tris armotas, daug šautuvų, šovinių, visą būrio kanceleriją.

Vakarų fronte. Prono ir Sent-Hero La-Grano apylinkėse buvo smarkių artilerijos šaudymų.

Kairiajame Maaso upės krante artilerijos mūšiai pradėjo eiti silpnyn. Prancūzai atmušė vakiečių puolimą į vakarus nuo „304“ augštumos ir į šiaurės rytus nuo Mortomo.

Dešiniajame Maase upės krante ir Vevrėje kiek ramiau.

Kitose fronto dalyse buvo artilerijos šaudymų.

Anglų fronte. Tarp Somos ir Morikuro priešininkas tris kartus puolė anglų apkasus, bet tuojaus buvo išmuštas. Paimta vienas nelaisvėn; anglai taip pat netekę vieno kareivio.

Kitose fronto dalyse buvo artilerijos šaudymų.

Italų fronte. Assos slėnyje ir viršutiniame Buto srityje italai suardė priešininkų stiprumas. Pleco upės srityje, po artilerijos šaudymo, italai paėmė liniją sustiprintą priešininko tranšėjų Kuklos kalno šalyje. Paimta 124 belaisviai, tame skaičiuje 4 apicierai, be to atimta 4 kulkosvaidžiai, daug šautuvų ir šovinių.

Nedidelis priešininko pėstininkų puolimas italų pozicijų ties Podgoricos kalnu, į pietų rytus nuo San-Martino ir Karso linkui atmuštas.

Paskutinės karo žinios.

Kaukazo fronte. Mamachatuno linkui rusų žvalgams sekėsi žygiai.

Mosulo linkui, rusai, įsilaužę į Revanduzo miestą, paėmė karo sandėlius Priešininkas skubiai traukiasi atgal, palikdamas vežimų ir šovinių; raitininkai veja.

Vakarų fronte. Į pietus nuo Somos, netol Vermandovilero prancūzai, netikėtai užpuolė vokiečius, atėmė pirmą priešininko apkasų liniją.

Į vakarus nuo Montetiuo paimta 15 belaisvių.

Pas Verdeną prasidėjo vėl silpnė mūšiai.

Anglų Fronte. Po smarkaus artilerijos šaudymo trys priešininko kolonos užpuolė anglų apkasus Plegrito girios apylinkėje; iš jų vienas pasisekė paimti vieną tranšėją,

bet tuojaus buvo išmušta, užmušta 10 žmonių. Kiti dvi koloni buvo išvaikyti šotlandų kariuomenės.

Ąnksti rytą anglų žvalgai paėmė tranšėjų į pietus nuo Labasės perkaso.

Nuskendo prancūzų orlavis dirizablis. Prancūzų orlavis nukrito į jūras ties Sardinijos krantū. Žuvo jame buvusieji šeši žmonės.

Redaktorius L. Noreika.

Leidėjas Martynas Yčas.

ONA JASILIONIENĖ iš Mežotnės dvaro (Kurlendijos), ieškau vyro kareivio, giminių ir pažįstamų. Atsiliiepkite! Adresas: Moskva, Trifonovskaja ul. Šerupenskij tup. n. 13 kv. 21. I

ELENA NORVAIŠYTĖ iš Medikonų, Šaduvos par., Kauno gub., prašo atsiliiepti brolio Aleksandro Amerikoje, seserų ir pažįstamų. Gor. Moskva, Miortvyj per., Nr. 11, kv. 3. 935—737—2

ONA PIETKAUSKIENĖ ieškau sūnaus Adomo 13 metų iš Balbieriškio miestelio (tarnavo pas Drauginį Žiuriaunys). Kas žino jį, prašau pranešti. Adresas: Moskva, Metnaja ul., Kalužskaja ploščad, Nr. 3, kv. 20. 940—I

Studentas VLADAS MARKEVIČIUS ieškau savo motinos Marcijonos, sesers Adelės ir brolio kareivio Klemenso Markevičių iš Dubų so-džiaus, Panevėžio parap. Kas žino jų likimą, prašau pranešti man: Adresas: Odessa, Kniazeskaja 29, kv. 23. 732—2

Kareivis KAZYS PUKAS ieškau žmonos Alenos su penketu vaikų iš Radžiūnų kaimo, Tautėnų valsč., Ukmergės apskr., ir pažįstamų. Atsiliiepkite! Adresas: St. Vaskov, Smolenskij gub., 33-ij tylovoj evakuacion-nijj punkt. K. Pukasu. 735—I

Ieškau žmonos Marcijonos su vaikučiais ir tėvų Augaičių iš Pašūšinių kaimo, Tauragės parap., Raseinių apskr. Kas žino juos, prašau pranešti: Adresas: Moskva, 11-yj Sv. Ev. Hospital, sluz. Avgustinu Avgaitisu. 736—2

ZALAMSKIENĖ KAZĖ iš Nau-miesčio, Panevėžio apskr., Kauno gub., ieškau brolio Vlado 32 m. Gor. Voronež, gub., Samofalovskaja ploščad, gor. pračėčnaja. Kaz. Zalamskoj. 679—I

ANTANAS TVASKA ieško tėvo Jurgio 56 m., motinos Barboros 42 m., giminių ir pažįstamų; kas žino šių žmonių adresą, prašau pranešti. Adresas: Petrograd, ug Sergievskago i Nikolaevskago per., Nr. 18—12. 240—704—2

Ieškau savo vyro IGNACO KARPAVIČIAUS iš Šiaulių, 35 m. Atsiliiepkite: Tver, Seminarskaja ul., Nr. 42. J. Karpovič. 236—699—I

MAIJONA SKYSTIMAITĖ (Skystimas) ieškau seselių: Elenos Pakienės su penkiais vaikais iš Radžiūnų kaimo, Katrinos Aleksienės su trimis vaikais iš Jeniušų kaimo ir brolio Motiejaus iš Pokrovkos (Vilpišio). Visi Tautėnų valsčiaus, Ukmergės aps. Adresas: Moskva, Viatskaja ul. 1-yj Viatskij per. Nr. 4 kv. Biežen-cev, M. Skystimas. 734—I

Ieškau savo motinos KATRINOS ELMANIEENĖS iš Šiaulių, 55 metų. Atsiliiepti: Tver, Tiuškiny bolota, Nr. 9, Stanilevič. 236—700—I

Ieškau savo sesers MONIKOS PETRASKIENĖS iš Rygos ir giminių ir pažįstamų. Adresas: Tver, Krasnaja Sloboda 4 ul. Nr. 40 V. Mak-svytis. 237—701—I

ANTANAS JANUŠKEVIČIUS, Kauno gub., Šiaulių apskr., Padubisės vals., ieškau savo uošvio ir kitų giminių bei pažįstamų. Adresas: Petrograd, Petr. Stor. B. Zelenina Nr. 16 kv. 17, 238—702—3

IZIDORIAU VĖŽY, švogeri, Bigrantoje (Amerikoje), atsiliiepkite! taip pat prašau atsiliiepti brolio Jokūbo. Adresas: Petrograd, Predčenskaja Nr. 13 kv. 30. Rafag Čerkiasas. 239—703—I

SABASTIJONAS MATIKAUSKAS iš Simno, Suv. gub., ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų. Petrograd, Borovaja ul. Nr. 59—61 kv. 85. 205—719—I

JONAS GERVĖ Kauno gub., Zarasų aps., Čedasų valsč. Kalnučių sod., ieškau tėvų, giminių ir pažįstamų. Petrograd, Za Nov. Zastavoj, Pesočnaja ul. Nr. 83 kv. 5. 200—720—I

DIECKAITIS KAZIMERAS iš Pilviškių parapijos, Suv. gub., ieškau u draugų, pažįstamų Suvalkiečių: Juozo Baltusio 28 metų. Juozo Galecko 23 m., Juozo Lozoraičio 18 m., Juozo Krajausko 22 m., Juozo Žiurio 20 m., Juozo Paužos 18 m., Justino Paužos 24 m., Jono Vove-raičio 24 m., Jono Povilaichio 27 metų, Stasio Kirvelaičio 17 m., Broniaus Naujoko 27 m., Petro Strimaichio 24 m., Kazio Vosyliaus 17 m., Baltraus Žirio 29 m., Adolfo Ruškio 23 m., Justino Gudaičio 26 m., Motiejaus Gudaičio 20 m., Antano Juso 27 m., Antano Dubinsko 25 m., Antano Mačio 22 m., Antano Popieraičio 24 m., Antano Bulotos 28 m., Vinco Popieraičio 27 m., Klementino Dovydaichio 24 m., ir Kupiškio valsč., Ukmergės apskr., Kauno gub., Jurgio Bukėno 27 m. Atsiliiepkite! Gor. Voronež, M. Dvoriankaja ul. d. Manuilovy, Litovskij Komitet Deckaitisu. 654—I

PETRAS STANKŪNAS iš Smilgių sod., Pumpėnų parap. Panevėžio apskr., ieškau giminių ir pažįstamų. Adresas: Petrograd, Pskovskaja ul., Nr. 19—21, kv. 37. 206—718—8

EMILIJA GRAŽYS (Gražytė?) iš Gudelių kaimo, Debeikių par., Ukmergės apskr., ieškau brolio Antano kareivio ir giminių ir pažįstamų. Adresas: Petrograd, Borovaja ul., Nr. 39—61, kv. 85. 204—717—2

Pasiskubinkite užsisakyti

Vienintelę lietuvių kalbos J. Gabrio gramatika, kalna su prisiuntimu. — 50 k. Vaidalio eilės (be nu-siunt.) 1 r. —

SCENOS VEIKALAI: Pirmieji krikščionys . 1 r. 25 k. Genovaitė, drama . . . 40 k. Girkalnio užgavėnės . . 30 k.

Rašant užsakymą, prašau siųsti drauge ir pinigus. Adresas: S. J. Jackevičų Moskva, Sretenka. Seliverstov pereulok, dom 4, kv. 6. Telefonas 5—82—26 733—2

Didelis pasirinkimas lietuviškų

atvirukų

po 5 ir 8 kapeikas.

Krautuvėms ir šiaip perkantiems daugiau duodu nuosimčių.